

Liet izhaja vsaki dan razen nedelje in praznikov. Cena letnega L. 22,00, polletnega L. 12,00, tri mesečnega L. 6,50, enomesečnega L. 3,50. — Poslani listi in oblike oglaševanja: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za prodajo in nakup: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za najem: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za iznajmo: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za prodajo in nakup: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za najem: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00. — Oglasi za iznajmo: za eno stran L. 1,00, za dve strani L. 2,00, za tri strani L. 3,00, za štiri strani L. 4,00, za pet strani L. 5,00, za šest strani L. 6,00, za sedem strani L. 7,00, za osem strani L. 8,00, za devet strani L. 9,00, za deset strani L. 10,00.

EDINOST

Uredništvo in upravnitvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar pa upravnitvu. Rokopisi se ne vračajo. Nedržišna pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perla.

Borba proti Trockemu in za Trockega

Notranji spor v ruski komunistični stranki je bil v preteklem tednu eden izmed glavnih predmetov zanimanja vseh vodilnih evropskih listov. Borba Stalina, sedanjega gospodarja komunistične stranke, proti voditeljem opozicije, med katerimi se največkrat imenujeta Trockij in Zinovjev, je imela doseči letos svoj vrhunec, kot se je moglo soditi po silovitih značajih napadov proti opoziciji. Slišale so se tudi izrecne grožnje na naslov najvidnejših voditeljev, grožnje, katerih uresničanje se je zdelo tem bolj verjetno sprito skrajne nervoznosti, v katerih se nahajajo letos prvaki ruske politike radi dogodkov, ki so čitateljem znani.

Kljub veliki napetosti in razdraženosti duhov pa je prišlo tudi letos med Stalinom in njegovimi nasprotniki do novega premirja.

Dne 10. avgusta se je vršila zaključna seja plenuma centralnega odbora komunistične stranke, ki so ji prisostvovali člani osrednje kontrolne komisije. Seje so bile tekom vsega zasedanja zelo živahne in so na njih komunistični prvaki pretresali delovanje opozicije, kot ga je razvijala v poslednjem času, ter nedisciplinirano postopanje napram stranki s strani Trockega in Zinovjeva. O teh vprašanjih so bile debate zelo burne.

Na eni strani sta Trocki in Zinovjev ponovno kršila disciplino napram stranki ter sta izvajala krizo, ki bi bila mogla dovesti do razkola v stranki. Na drugi strani pa je bil spet značaj Trockega kot starega komunističnega prvaka in priznane revolucionarja. Tako se je morala celo njegovim nasprotnikom zdeli njegova izključitev iz osrednjega izvrševalnega odbora ali celo iz komunistične stranke opasen in riskanten korak.

Vsa zadeva se je razvijala takole: Večina osrednjega izvrševalnega odbora komunistične stranke je obsodila postopanje Trockega in Zinovjeva in je zahtevala, naj se uklopijo miselnju večine. Osrednji odbor je zahteval od opozicije, da se odreče teorijam Trockega in brezpogojno stavi na stran "socialistične domovine", da opusti destruktivno politiko v komunistični internacionali, da obsodi nemška komunistična Maslova in Ruth-Fischerja, ki sta bila izključena iz stranke, ter da prekine z njima vsake stike, da opusti svojo namero glede ustanovitve nove komunistične stranke in da se končno v vsem pokori osrednjemu odboru. Vse te opozicije so zavrnili te pogoje. Radi tega je osrednji odbor komunistične stranke sklenil, da se izključita iz stranke Zinovjev in Trockij. Toda z omejenim sklepom osred. odbora se vsa zadeva še ni končala. Trockij je izjavil, da sprejema predlog osrednjega odbora in da je pripravljen opustiti svoj gori omenjeni program.

Povodom tega je osrednji odbor komunistične stranke svoj sklep o izključitvi obeh voditeljev opozicije umaknil, pač pa je zahteval, da opozicija takoj preneha s svojim delovanjem, in je pozval vse komunistične organizacije, naj podvzamejo najstrožje mere proti razkolniškim skupinam tako v Moskvi kot na deželi.

Opozicija, na čelu ji Trockij in Zinovjev, je objavila poseben proglas o svojih odločitvi in o tem, kako misli, da se bodo uresničili odnosi med njo in večino osrednjega izvrševalnega odbora. V svojem proglasu pravi med drugim:

"Mi se stavimo brezpogojno na stran naše socialistične domovine proti imperializmu in smo pripravljeno braniti ZSSR složno z osrednjim izvrševalnim odborom in vodstvom 'Komintern', obenem pa smo mnenja, da se v mirnem času ne sme zavračati kritika smernic osrednjega izvrševalnega odbora, ako bodo te smernice nepravilne. Kar se tiče termodorizma, zavračamo nazor, da sta naša stranka in njen osrednji odbor postala termodorizma. Ne dvomimo, da bo stranka, ki goji v svojih vrstah lenjinsko demokracijo, premagala termodorizmaške elemente, ki se širijo v državi in imajo že široko socialno podlago. Klanjamo se zahtevi 'Komintern' o prekinjenju vseh stikov z izključeno skupino okrog Urbana, Maslova in Rut-Fischerja, potrudi se bomo, da v stranki sami dosežemo revizijo te izključitve. Odločno obsojamo vsak poskus ustanovitve kakršne druge komunistične stranke, odločno in kategorično obsojamo politiko cepitve in se bomo pokorili odlokom komunistične stranke in njenega osrednjega odbora."

To izjavo so podpisali Avdejev, Bakajev, Evdokimov, Zinovjev, Kamenjev, Ljadin, Muralov, Peterson, Pjatakov, Rakovskij, Smilza, Solovjev in Trockij.

Na tej izjavi opozicije je značilno, da se v deklaraciji, s katero se opozicija udeja, vendar ne odreja svojemu ideološkemu stališču. Izjava je samo za dogleden čas odstranila ideološki spor v komunistični stranki. Trockij je z njo izvedel le novo taktično potezo.

Vprašanje tiska

Mnenje rimskega fašistovskega tajnika

RIM, 15. (Izv.) Pokrajinski tajnik rimske pokrajinske fašistovske zveze se peča v članku objavljenem v listu "Roma Fascista", z vprašanjem tiska in pravi, da je napočil čas, ko bi morala vlada spet natančno proučiti to vprašanje.

Fašistovski tajnik naglašja, da samo najstarejši fašistovski listi res sodelujejo z vlado in vzgajajo ljudstvo v fašistovskem duhu ter pomagajo režimu pri obnovitvenem delu. Na drugi strani pa izhaja cela vrsta listov, glede katerih ni mogoče vedeti, zakaj prav za prav izhajajo.

Človek si lahko privoščiti zabavo, pravi članek, da prečita pol ducata listov, ki so vsi enaki in zato po vsem nepotrebnosti. Neodoljiva potreba zahteva, da se vprašanje tiska spet spravi na dnevni red.

Minister Giurati v Rimu

RIM, 15. (Izv.) Minister za javna dela on. Giurati se je tekom dopoldneva povrnil v Rim s svojega obiska v Potenzi.

Priprave za D'Annunzijev dan v Viareggio

RIM, 15. (Izv.) Senator Morello je odpotoval v Viareggio, kjer bo prisostvoval vaju za "Jorijevo hčerko". V Viareggio pričakujejo tudi pesnika D'Annunzia, kateri bo prispel v hidroplanu, ki je podoben De Pinedovemu "Santa Maria".

D'Annunzijev dan bo nekaj izrednega. Predstavim in recitacijam bodo prisostvovali tudi prestolonaslednik Humbert, vojvoda in vojvodinja D'Aosta, ministri Fedele, Ciano in Volpi, državni podtajniki Bodrero, Bottal in Suardo ter generalni tajnik fašistovske stranke on. Turati. Igro režira Forzano. Vstopnica k predstavam bo stala 2000 lir za osebo.

Dovoljenje za avtomobilsko dirko

RIM, 15. (Izv.) V svrhu disciplinacije avtomobilskih dirk in z namenom, da se prepreči ob takšnih prilikah katastrofe, je minister za javna dela on. Giurati razposlal vsem prefektom kraljevine okoliščino, v kateri jih opozarja, da morajo, predno izdajo dovoljenje za avtomobilsko dirko, obvestiti o tem ministrstvo za javna dela, ki se bo pri inženirski civilnega ženija dotične pokrajine informiralo o stanju cest, po katerih naj bi se dirke vršile. Se le na podlagi teh informacij se bo izdalo dovoljenje, ali pa tudi ne.

Mednarodna interparlamentarna gospodarska konferenca

RIM, 15. (Izv.) Italijanska parlamentarna delegacija, ki bo zastopala državo na mednarodni interparlamentarni konferenci, ki se bo vršila v Rio de Janeiro, bo odpotovala iz Rima koncem prihodnjega meseca.

Prvi poskus "Junkerjev" se ni posrečil

BERLIN, 15. (Izv.) Prvi poskus obeh Junkerjev "Germania" in "Bremen" za polet preko oceana se ni posrečil. Letalci so se povrnila na odhodno postajo.

Romunski zunanji minister ne pride še v Rim

RIM, 15. (Izv.) "Agenzia di Roma" pravi, da so se potom tiska razširile vesti o predstoječem obisku romunskega zunanjega ministra Titulescu v Rimu. Te vesti je treba smatrati za preurajene, kajti nič ni bilo še določeno glede Titulescujevega prihoda v Italijo.

Verjetno pa je, da bo romunski zunanji minister potoval pozneje enkrat spet v inozemstvo in da bo obiskal glavna mesta nekaterih držav; prišel bi tedaj najbrž tudi v Rim.

Succov oče upa, da bosta njegov sin in Vanzetti pomiloščena

RIM, 15. (Izv.) Urednik nekega rimskega lista se je podal v Torre Maggiore, v rojstni kraj enega izmed obsojencev iz Masachusetsa. Obiskal je Succovega očeta, ki mu je izrazil svoje zadoščanje nad dejstvom, da se je izvršitev smrtnih obsodb odgodila. Trdno je uverjen, da bosta Vanzetti in njegov sin pomiloščena.

Starček je tudi povedal, da bi rad šel v Rim, da bi se osebno zahvalil ministrskemu predsedniku, ker se je tako zanimal za Saccu in Vanzettija. Obenem bi tudi papeža rad naprosil, da bi se zavzel za oba obsojence.

Letalski meeting v Dubendorfu

RIM, 15. (Izv.) Rimskega agenciji poročajo iz Curia, da se je večeraj pričel veliki mednarodni letalski meeting v Dubendorfu s skoki z letal v skupini. Mnogo pozornosti sta vzbudila italijanska poročnika Freri in Recagni, ki sta rabila nov padobran znamke "Salvatore".

Egiptovski kralj v Benetkah

BENETKE, 14. Včeraj dopoldne ob 8. se je odpravil s Corine d'Ampezo egiptovski kralj Fuad I., spremljan od finančnega ministra grofa Volpija. Ogledal si je velike hidroelektrične naprave v okolici, nakar je nadaljeval pot proti Bellunu in Benetkam. Benetški potoštat grof Orsi je pozdravil kralja v ime Benetanov. Grof Volpi je visokemu gostu priredil v svoji palači veličasten sprejem.

Nesreča na cesti

BELLUNO, 15. Pri prelazu 8. Ubaldone je dogodila huda avtomobilska nesreča. Prevrnil se je avtomobil, v katerem se je nahajalo več odličnih oseb iz Benetk. Izmed izletnikov sta dva umrla, dva sta pa zadobila težke poškodbe.

Ostavka ministra Kena

Čamp-Kaj-Sekovi nacionalisti so se umaknili preko Jang-tseja. HANKOV, 15. Evgen Ken, zunanji minister vlade v Hankovu, je podal ostavko.

Iz Nankinga poročajo, da nadaljujejo severni nacionalisti v pokrajini Ugan-Hwei svoj pohod. General Čang-Kaj-Sek je izjavil, da nacionalistična revolucija še ni končana in da upa, da si je pohod na Peking zelo zakasnil, vendarle še zavzeti prestolico Kitajske. Pred kratkim se je mudil v Kiu-kiangu in je tam proglasil obsedno stanje. Dal je zapreti 50 komunističnih voditeljev in 28 od njih jih je dal tudi obsoditi.

Kot poročajo iz Sanghaja, se je ob železniški progi Nanking-Tien-tsin razvila velika bitka med severnimi in južnimi nacionalisti. Južni nacionalisti so bili premagani in so izgubili glasov tega poročila kakih 30 tisoč ljudi. V Nankingu je ta poraz izval med ljudstvom paniko. Severni nacionalisti imajo sedaj skoraj po vsem prostoru do Nankinga. Obenem pa preti nankinški vladi tudi s strani lastnih elementov velika nevarnost.

Severni nacionalisti so odbili tudi 6000 konjenikov iz vrst krščanskega generala Fenga, ki so skušali izvesti proti njihovi vojski čelni napad.

PARIZ, 15. Vest, ki prihaja iz Kitajske, potrjuje, da je bil poraz Čang-Kaj-Sekovih severno Jang-tse-kianga zelo občuten. Premagane čete so se v velikem neredu umaknile preko Jang-tseja. Sedaj pa jih general Čang-Kaj-Sek spet zbira okrog Nankinga.

Tujci, ki prebivajo v Nankingu, so bili pozvani, naj se pri-

pravijo, da se eventualno še pravočasno rešijo na vojne ladje. General Sun-Čang-Fang je namenjen prebroditi Jang-tse pri kraju Ciu-Kiangu.

Zadnje vesti pravijo, da so častniki Sun-Čang-Fangovega generalnega štaba že prispeli v Sanghai ter da imajo nalog pripraviti vse potrebno za sprejem svojega poveljnika, ki je pred časom že bil gospodar mesta.

Vladna kriza

V svobodni državi Irski

LONDON, 15. Zapisrega De Valere in njegovih 42 republikancev se je izvršila popolnoma mirno in brez nikakih nemirov ali izredov. Seja parlamenta je potekala skoro monotono, samo proti koncu je prvak delavskih poslancev Johnson vprašal predsednika Cosgravea, če je vlada z ozirom na prisego republikanskih poslancev in na veliko spremembo njenega položaja v parlamentu kaj sklenila. Vprašal ga je nadalje, če je pripravljen dovoliti parlamentu razpravo o zaupnici vladi.

O tem vprašanju bo irski parlament, kot izgleda razpravljati na svoji jutrišnji seji. Vsi angleški listi — razen "Timesa" — predvidevajo, da bo moral jutri Cosgrave in z njim vsi ministri podati ostavko. Vladno koalicijsko bodo tvorile delavska in republikanska stranka ter nacionalna zveza. Kljub temu pa je zavladal v političnih krogih nekak optimizem z ozirom na politični položaj in na vladno krizo na Irskem. O De Valeriju pa gre glas, da bo prepustil voditeljska delavske stranke in nacionalne zveze Johnsonu in kapitanu Redmondu vso odgovornost, ki jo bo morala prevzeti sedanja opozicija s padcem Cosgravea.

Arrestacija komunističnega poslanca v Franciji

PARIZ, 15. Komunistični poslanec Marty je bil v Aubenasu aretiran, kjer se je udeležil nekega komunističnega shoda. Poslanec Andrej Marty je za časa vojne v Maroku pozival vojaštvo, naj odpove poveljnikom pokorščino. Radi tega je bil v kontumaciji obsojen na 6 mesecev ječe in 300 frankov globe. Še v kontumaciji je poslanec napravil priziv proti tej obsodbi, toda višje sodišče je le potrdilo obsodbo. Kljub ponovnim prizivom je ostalo pri tem, da bi moral Marty odsedeti prisojnih mu 6 mesecev in plačati globo. Sedaj ga je, kot rečeno, policija aretirala in bo poslanec tudi kaznovan.

Letalske tekmovalne v Curihu

BAZEL, 14. Veliki letalski meeting v Curihu se je pričel včeraj. Danes so se vršile tekme s padali in so se izvajale razne akrobacije. Ob tej priliki je prispel v Curih general De Pinedo in se pričakuje še znani angleški letalec Alan Cobham. Tekmovalni se udeležuje 8 italijanskih, 6 jugoslovanskih, 6 nizozemskih, 5 francoskih, 5 nemških, 4 češkoslovanskih, 2 poljska in še več drugih letalcev.

Radi večerajnjega praznika nismo dobili običajnih izvirnih poročil iz Jugoslavije

Drobne vesti

Pred velikim kongresom romunske narodno-seljaške stranke. Edina opozicijska stranka v sedanjem romunskem parlamentu, narodno-seljaška stranka, priredi pričetkom meseca oktobra v Bukarešti kongres stranke, na katerem se bo proslavilo zedinjenje obeh strank — narodne in seljaške.

Ob tej priliki bo stranka izdala proglas na ves narod. Narodno-seljaška stranka ima v Romuniji največ pristašev in ji ni prav, da je v parlamentu postavljena na drugo mesto, na katero je bila potisnjena povodom poslednjih parlamentarnih volitev. Radi tega bo stranka pozvala kronski svet, naj razpiše nove volitve.

Prisilno delo na Bolgarskem

Kuluk, to je davek, ki ga dajejo državljani svoji državi, obični itd. v obliki telesnega dela, je bil uveden na Bolgarskem l. 1920. Nedavno je osrednje ravateljstvo za kuluk na Bolgarskem objavilo statistiko o teh dajatvah od 1. aprila 1925. do

31. marca 1926. leta. Tekom te dobe je delalo v celoti 16.000 ljudi za državo. Pred vsem so gradili ceste, železnice, delali na državnih zemljiščih, v tovarnah itd. Njihovo delo odgovarja vrednosti 195 milijonov bolgarskih levov.

Napredovanje Poljakov v radiofoniji

Mladi poljski inženir Mečislav Virosebski je izsledil zanimiv pojav v radiofoniji. Na eno samo anteno je napeljal 60 sprejemnih aparatov, ki jih je namestil v različnih prostorih. Sedaj bo mogoče v veliki meri znižati stroške za posamezne sprejemne aparate, ker bo zadostovala za več sprejemnih aparatov ena sama antena, le da mora biti ta sestavljena po načrtu Virosebskega. Virosebski je že dobil za svoj izum patent v Poljski in bo svojo iznajdbo stavil na razpolago poljski radio-industriji. Le, ako njegovega izuma poljska industrija ne bo hotela v zadostni meri uporabljati, se bo obrnil na inozemsko radio-industrijo.

Največje hiše na svetu v New Yorku

V drugi Avenui v New Yorku je sedaj v gradnji največja hiša na svetu. Hiša bo za 267 m višja od Eiffelovega stolpa v Parizu in bo imela 110 nadstropij. Med 7. in 17. nadstropjem bodo prizidane terase. Ta ogromna palača se zida na temelju, ki meri v površini 47.000 kvadratnih metrov. Stroški za gradnjo so proračunani na 25 milijonov dolarjev. Palača mora biti dograjena v letu 1928. V njej bo nameščenih preko 60 dvigal. Na njenem najvišjem mestu pa bo postavljen svetilnik za parnike in letala.

Vprašanje državljanstva

Ko je priplul parnik Arlanza iz Buenos-Ayresa v Southampton (Anglija), je nastalo vprašanje, kako državljanstvo dobi deček, ki se je rodil na angleški ladji v braziljskih vodah in čigar oče je Španec. Gospa Jose Cruz je namreč rodila na poti

IZVOD DOKUMENTA-PATENT
TEST VAL. 11-13 TEL. 11-40-55
Stalika
(TRGANJE - MOSKU)
ODKUPILNICE ZA JAVNO POKUPNOST
TRGAVLINSKI DOM V MOSKVI

iz Južne Amerike v Evropo silna, ki so ga krstili z imenom Jose Arlanza po ladji. Tudi strlog tega dečka se je bil rodil na morju in je dobil po ladji ime Alcantara. Oblasti v Southamptonu so odločile, da pritiče novorojenčku braziljsko in angleško državljanstvo, nakar se je mati odločila za angleško državljanstvo.

Sveto pismo iz f. 1453.

Ena izmed najbolj dragocenih knjig je sv. pismo, tiskano l. 1453. od Gutenberga v Mogunciji. Doslej je bila knjiga last beneiktincev pri Sv. Pavlu na Koroškem, ki so jo pa sedaj prodali nekemu amerišnemu ljubitelju knjig za dva milijona šilingov približno šest milijonov lir. Kot odškodnino za izgubo tako dragocene knjige dobi Avstrija pristojbino za izvoz v znesku 2500 dolarjev.

V dvajsetih dneh okoli sveta

Amerikanski letalec Edvard Edvar Schlee izjavlja, da je organiziral in podpril zračni polet okrog sveta v dvajsetih dneh. Letalo, ki bo enokrovnik, bo vodil letalec Brock. Poleta se udeležijo tudi Schlee sam. Letalo je odletelo 15. avgusta z Harbour Graceja (Nova zemlja). Prva postaja bo London nadalje Stuttgart, Indija, Japonska, odkoder poletita drzna Amerikanca čez Tihi ocean v San Francisco.

Rekordni izvoz ječmena iz Romunije

Ravnateljstvo državnih železnic v Romuniji je bilo uradno obveščeno, da se letos pripravila za izvoz preko Kostonce in donavskega pristanišča nad 46 tisoč vagonov novega ječmena. Od lanske žetve je ostalo na razpolago še 13.000 vagonov razne hrane.

DNEVNE VESTI

Čitateljem

Radi praznika je včeraj po dnevu počivalo delo v uredništvu in tiskarni. Zato smo priredili današnji številki le na dveh straneh.

Promet v tržaškem pristanišču

tekotom preteklega meseca

Iz mesečnega statističnega bulletina tržaške trgov. zbornice posamezno naslednje podatke o prometu v našem pristanišču tekom meseca julija:

Dovoz:	1927	1926
po železnici	817.650	1.036.726
po morju	1.519.702	895.641
skupno	2.337.352	1.932.367

Izvoz:

Celokupni promet v tržaškem pristanišču je torej znašal v mesecu juliju t. l. 3.621.739 stotov; je torej nekoliko večji od prometa v istem mesecu leta 1926, ki je zna-

Celokupni promet v tržaškem pristanišču je torej znašal v mesecu juliju t. l. 3.621.739 stotov; je torej nekoliko večji od prometa v istem mesecu leta 1926, ki je znašal 3.494.794 stotov.

Ce pa primerjamo statistične podatke, ki se nanašajo na prvih sedem mesecev tega leta in na promet v isti dobi preteklega leta, vidimo, da se je promet letos zmanjšal za 168.652 stotov.

Kresnice

Obštinstvu priporočamo, naj si pravočasno prebrskri knjige književne družine "Luča", ker bodo kmalu pošle. Knjige so:

1) France Bevk, Kresna noč. Pastirska zgodba iz petnajstega stoletja, ki se godi na tolminskih planinah.

2) Fedor M. Dostojevski, Tuga žena in moč pojestelj. Humoreska znanega ruskega romanopisca, ki je največji romanopisec vseh časov in narodov. Kdor se hoče nasmajati, mora to knjigo brati. Na koncu je dodan življenjepis pisatelja, ki ga je napisal France Bevk.

3) Luča, poljudno-znanstveni zbornik, z zanimivimi razpravami, ki jih bo vsakdo s koristjo in užitkom bral.

Knjige je dobiti povsod za L. 4.—. Kdor kupi posamezno knjigo, plača L. 2.— za izvod.

ŽAVOD SOLSKIH SESTER V TRNOVEM

V mesecu septembru se odproi zopet žola u. s. sester v Trnovem. Ta zavod nudi ženski mladini vse-

stransko izobrazbo: osemrazrednica in tečajji (trgovski in gospodinj-ski).

V zavodu se poučuje tudi francoščina, nemščina, glasha (klavir in vijolina). Polaga se važnost tudi na ženska ročna dela: šivanje, vezanje. Zavod ima velik vrh za razvedrilo in električno luč za temne zimske večere. Starišem priporočamo zavod kar najtopleje.

Iz tržaškega življenja

Razne nezgode

Josip Hitti, delavec pri železnici, stanujoč v ulici Ponziaini št. 7. je včeraj, ko se je vračal z dela domov padel na ulici, kjer stanuje. Pri padcu si je Hitti zvinil desno roko. Zatekel se je po pomoč na rešilno postajo. Zdravil se bo doma.

Železničar Alojzij Stolz, stanujoč v ulici S. Francesco št. 60 je imel včeraj okrog sedmih zvečer opravka pri vagonih. Segel je pa nekam tako nesrečno, da je prinesel zvečer na rešilno postajo kazalec desne roke precej močno zdelan. Vrhno tega je prst tudi zvinjen v obeh členkih. Tudi on je po prvi pomoči šel domov, kjer se bo moral zdraviti nekaj dni.

Včeraj je prišla iskati

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

TOČA.

V Gorah od sv. Lucije naprej je povsod kazala ena izmed najlepših letin. Krajci niso trpeli preveč po suhi in so se vsi poljski pridejki razvijali v toplem solncu kar najlepše. Koruza, lepa, visoka da bi se jezdec skrli v nji, ajda v suho sejana, lepa cvetoča, lep fižol, samo sadja ni letos Bog dal.

Zato je pa po tolikih upih in nadah tem večji obup pri kmetih, katerim je v dvajsetih minutah toča pobila vse jesenske prideleke. V petek popoldne ob 4 popoldne skoraj istočasno kot v Brdih se je Krn zvil v strašno megle temnih oblakov, po dolini pa je sekla toča. Najbolj je na Iderskem in v Kannem, hudo je pa tudi prizadela Libušnje, Kobarij, Selišče, Kolarje. Padala je v debelosti velikih oreh. Po vojni ni še v teh krajih padala toča toliko časa in s toliko silo kot v petek. Škoda je ogromna.

Toče in hudega vremena reši nas o Gospod!

Genik jestvinam v prodaji na drobno.

Izšel je cenik najpotrebnejšim jestvinam, veljaven na goriškem trgu od 13. do 26. avgusta 1927.: riž boljše vrste L. 1.80; riž navaden L. 1.70 kg.; navadne testenine L. 3.20; sladkor v kristalih L. 7.—; domača slanina L. 1. vrste L. 9.60; ameriška slanina L. 7.30; mast L. 8.—; semensko olje Winter L. 5.80 liter; semensko olje L. 6.40; oljčno olje L. 11.—; oljčno olje druge vrste L. 10.—; kolonijalna kava Minas L. 21.60 kg.; fižol L. 2.—; letošnji krompir L. 0.60; paradiznikova konzerva L. 4.50; mleko, dostavljeno na dom L. 1.10 liter; ogelje in drva bukova od L. 55 do L. 60 stot.; premog od L. 23 do L. 30 stot.; drva za kurjavo sežagana in celjena na dom dostavljena L. 16 do 18 stot.

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA GORIŠKE POKRAJINE

iz seje od 11. avgusta 1927.

A. Zadeve, ki so se odobrile brez pogojev:

Bernberg: Prispevek kmetijske-mu uradu.

Budanje: Prispevek državnemu patronatu za ponesrečence in za socialna zavarovanja.

Sv. Erlež: Pristop k konsorciju za goriški kmetijski urad.

Tolma: Zavarovanje občinskih službenec.

Grgar: Izbris zemljeknjižnih vpisov.

Sela: Izbris zemljeknjižnega vpisa v prid viharijske prebende v Brestovici.

Kal: Prodaja občinskega zemljišča Stefanu Humarju.

Orni vrh: Prispevek za vzdrževanje poti.

Opatjeselo: Prispevek za vzdrževanje poti.

Dornberg: Prispevek Udruženju vojnih pobabelencev.

Lokavce: Prispevek kmetijske-mu uradu v Gorici.

Trbaska: Pristop h goriškemu kmetijskemu uradu.

Goče: Prispevek goriškemu kmetijskemu uradu.

Bovec: Prepoved uporabe napačnega ali določitev peljati živino na verigi.

Temnica: Prispevek goriškemu kmetijskemu društvu.

Števerjan: Prispevek za vzdrževanje poti.

Osek: Prispevek goriškemu mu uradu.

Kanal: Pravilnik za posamezna dela pri popravah občinskih poti.

Solkani: Prispevek za vzdrževanje poti.

Sv. Lucija: Pristop h konsorciju za kmetijski urad v Gorici.

Podgora: Trgovinski in obrtni davek za leto 1927.

Vrtolba: Izpremembe živinskega davka.

Goče: Davek za vprežno, jahalno in tovorno živino.

Sempas: Pravilnik za mrtvaško policijo.

Tolma: Graditev pokritega trga in javne tehnice v vojno občinski.

B. Zadeve, ki so se odobrile pogojno.

Vrtolba: Pravilnik za mrtvaško policijo.

Slap: Davek na vprežno, jahalno in tovorno živino.

Vrtolba: Prispevek državnemu patronatu za ponesrečence in za socialna zavarovanja.

Budanje: Davek na vprežno, jahalno in tovorno živino.

C. Zadeve, o katerih se je izrazilo ugodno mnenje:

Goče: Sprejem dedščine Addona Lenassi-ja.

Rihemberg: Nakup zemljišča za gradnjo poslopja, v katerem se nastanijo občinski uradi.

Zdravstveni konsorcij goriški: Načrt pogodbe v zadevi živino-zdravilstva za občino.

Goče: Davek na pse, pravilnik glede psov in obrambe pred pasjo stekline.

D. Zadeve, ki so se prelozile:

Vrtolba: Pogodba z družbo "Saceio" za dobavo električne energije.

Konsorcij zoper jetiko: Odobritev pravil.

Goče: Pravilnik za klavnico.

Renče: Družinski davek.

VOJŠKOVA.

Nenadna smrt.

Znani tukajšnji trgovec g. Pirec je dobil brzjavko, da mu je sin, ki je pri vojakih, utonil. Zalostna novica je pretresla celo vas, ki pozna Pircevo družino ter pokojnika. Prizadeti družini izrekamo naše najboljše sožalje!

DOBRAVLJE.

Požar.

Pri nas je požar doletel posestnika Franceta Stegovca ter mu je popolnoma upepelil senik z vsem letošnjim senom, in posestnico Angelo Hrobat, ki ji je ogenj uničil hišo in hlev. Celokupna škoda znaša okoli 40.000 lir, ki ni vsa pokrita z zavarovanjem. Nevarnost je bila, da napravi požar še večjo škodo, toda posrečilo se ga je omejiti na menjena poslopja, ki so popolnoma zgorela. Gasiti ste prihiteli sosedni gasilni društvi ajdovski in selško, ki jima gre zahvala za pekrivno pomoč ob zelo težkih okolnostih. Radi dolgotrajne suše je namreč primanjkovalo vode v bližini. Poleg tega je pomagala pri gašenju tudi stetnijsa bersaljerjev, ki se nahaja na vojaških vajah v Ajdovščini. Zelo hrabro sta pomagala gasiti tudi dva finančna stražnika, katerima gre velika zahvala za uspešno pogasitev ognja.

Nastanek požara je popolnoma nepojasnjen. No, ob sedanjih suhih je dana nevarnost ognja skoraj sama po sebi in moramo biti zadovoljni, da tuje razmeroma malo o požarih.

AJDOVEČINA.

V gorečem vozu.

Nevarnosti, da se lahko vname iz tega ali onega vzroka avtomobil ali poštini voz, se potujejo občinstvo navadno ne zaveda. Ne bo torej odveč, če opozorimo nanjo zlasti v teh mesecih, ko so zovozovi radi vročine, ki so izpostavljeni dan za dnem in teden za tednom, popolnoma razsušeni. Pred par dnevi se je podoben slučaj v resnici pripetil in sicer na korijerji, ki vozi iz Idrije v Trst.

Na srečo so se vozile na njej le tri osebe. Ko je korijerja postala, je za hrbtom nekega potnika zalela obloga v vozu, ne da bi bil dotičnik to opazil. Komaj pa se je začel voz pomikati, se je zgodilo z njim, kakor mežnarju s kačino; radi naglega dotoka zraka je obloga zgorela s plamenom, ki je plapolal tako dolgo, dokler se korijerja ni ustavila. Popotniki so naglo pogasili plamen z golo roko, tako da ni bilo ne znatne škode ne večje nevarnosti za osebe, ki so se vozile. Toda naj bi bilo gorelo le še dobro minuto in nihče bi ne bil mogel sredi ceste pogasiti gorečega voza.

Od kod mala nezgoda? Kdo ve? Kratak konček neprevidezni proti vržene cigarete ali tanka nepogashena voščenka zadostuje popolnoma, da nehoté uprizorijo goreči voz sv. Elije. Omejitev kajenja v poštini avtomobilih bi bila potrebna v javnem interesu.

Premeščen je prokurator registerskega urada Čutala in na njegovo mesto je že dospeval prokurator Lupieri. Če upoštevamo vse težkoče, ki jih je morala premagati uvedba novega pristojbinskega zakona v novih pokrajinah, ne more-

mo odhajajočemu funkcionarju, zlasti v primeri s prejšnjim uradovanjem, odrehati čuta pravčnosti. Če nimajo ljudje v vipavski dolini tega občutka, je treba pripisati to vzroku, da ljudje ne poznajo dovolj določil pristojbinskega zakona, po katerem se mora uradnik ravnati, in so občutili vsa njegova določila kot krivico.

Gospodarstvo

Tedenski gospodarski pregled

Prošli teden je bil mednarodni žitni trg očitno jako čvrst, ravno tako na evropskih borzah, na tržiščih obdonavkega žita kot tudi posebno na mero-dajnih borzah Severne Ameri-ke. Na eni kot drugi strani pov-zročaj pastočo draginjo poro-čila o neugodnem vremenu, in sicer je v Ameriki preveč dežja, ki škoduje žitnim nasadom, po-sebno jarega žita.

Na suši trpi tudi Ogrska in Bolgarija, medtem ko je bilo v Romuniji v zadnjem času nekaj dežja. Severna Amerika je imela v zadnjem času preveč dežja, posebno Kanada, kjer je poletje jako kratko in je za rastlinstvo pomankanje solca jako škod-ljivo. Ob deževnem vremenu so noči mrzle in ovirajo normalno rast žita, ki zaostane in ne da pričakovanih rezultatov. Zadnje poročilo izdano pred par dnevi po kanadski vladi rimskemu žitnemu statističnemu uradu, pa je v tem oziru izvanredno optimistično. Kakor kažejo to-časno žitni nasadi, pravi poro-čilo, se da centri letošnji pride-lek na 97 milj. stotov. Vendar pa tudi te številke zaostajajo precej za onimi lanske letine, ki je bila izvrstna in je donesla kakih 121 milj. stotov.

Pod vplivom takih vremen-skih poročil se araste cene pše-njci prošli teden v Chicagu od 1387, na 1424 in v Winnipegu od 1454 na 1517, cts. v Buenos Ayresu od 12.15 na 12.50, tuji v Budimpešti in drugih evropskih trgih smo za nekaj višji kot prejšnji teden; tu rastejo cene predvsem riž. Nasprotno je pri nas cena pšenice precej stabilna.

Radi trajajoče suše je priča-kovati letos malo koruze v Ev-ropi in gre radi tega cena gor. Jugoslovenska koruza, ki je še prej konvenirala samo za izvoz v srednjeevropske kraje po Do-navi, ne pa za naš trg, je sedaj toliko podražala, da je vsak iz-voz nemogoč. V nekaterih po-krajinah dovoljuje visoke ce-ne celo uvoz tega blaga. V zad-njih dneh izgleda, da bo tudi romunska koruza izgubila iz-vozni trg, pri nas je vsaj ame-riško blago cenejšo kot romun-sko. Vendar so se pa tudi cene ameriški robi zadnji teden ne-kaj zvišale: Foxani cif 162 sh., Plata rumeni cif 156 sh., Plata rdeči cif 160 sh. Roba v vrečah 85-86 lir. Domača koruza sta-ne v Furlaniji 90-92 lir, med-tem ko stane domača pšenica ravnotam samo okoli 118 lir.

Indeksi cen blaga na debelo kaže v prvem tednu julija sle-deče spremembe v primeri s prejšnjim tednom: padel je od 487.5 na 486.9 pri nespremenje-ni vrednosti lire. Cene blagu v trgovini na debelo so pa do-spele na višino, kot jo zahteva kvota 90, in od sedaj naprej v tem indeksu ne bo večjih spre-memb, razen onih, ki bodo v zvezi z oscilacijami na medna-rodnih trgih. Cene v trgovini na debelo so se torej precej hitro prilagodile novemu stanju. Ne-kaj bolj počasi gre z znižanjem življenjskih stroškov. Vendar pa je tudi na tem polju posebo v zadnjem času opazovati, da so se tu pa tam precej občutno znižali. To znižanje znaša za

prošli mesec okoli 5% po urad-ni statistiki; statistika pa ne iz-kaže za mesto Trst v juliju no-benega znižanja, za mesto Go-rico 4%, za nekatera druga me-šta celo dosti več.

Kmetovalci

Tržaški kmetijski dražbi v Trstu ul. Tosebianca 19 in Raffineria 7. Tel. 44-39

dobito za jesensko setev

Semena orfurskih kartijol, raz-nih spinač, motovalca, solate en-divije, agostane zajamčene in zim-ske rumene, širokolistnega in mag-denburškega radiča, čebule rumene in bele, zgodnjih in kasnih brokeli, goriške črne redkve, ruklje, jesen-ske repe graha in vrzot.

Detelj in trav: inkarnatne dete-lje, lucerne ali večne detelje ter domače triletno, francoske pahov-ke ali travulje, laške in angleške ljulke, matjeja repa in angleške trave za vrtove.

V zalogi ima tudi Krmila: klajno apno, orehove tropine, laneno seme, svetlijo (klajolo), konoplje. V nekaj dneh dobi svežo mešanico za ptice.

Umetna gnojila: Na razpolagi ima še nekaj vagonov Thomasove žilindra. Superfosfat, kalijeva sol, amonijev soliter ter mešanico gnoj-il.

Vinogradniške in vrtno potreb-šine: razne škropilnice, žveplalni-ke, stikalnice za grozdje, žveplene trakce, pipe za sode in vehe, cepi-le nože, drevesne škarje, železne vrtno grablje, cepilno smolo in dr.

Za živinorjelo in mlekarstvo: se-salke za gnojnice, salamoreznice in salamorezne kline, sekirne srpe. Več-je stroje nareča družba po želji pri najbližjih tovarnah.

Obdelarske potrebšine: trčalnice za med znamke "Craze" na 3 ali 4 satnike, zaklepne kozice, lesene sapalnike, maske in pipe kadilnice in gametkadilnice, vilice in nože za med, vse kovinske dele za A.Z. pan-je, najnovejše A.Z. panje, satnice iz naravnega voska ter vse drugo orodje.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Zadostila se je

70-letni starki Karmeli Alloeca v Napolju se je med kosilom zale-tel, griljaj mesa ji je šel v sap-nik, odkoder ga ni bilo več mogo-če spraviti. Domačini so poskusili vsa sredstva, toda zaman. Odpe-ljali so jo v bolnišnico, kamor je došla pa že mrtva.

Ležišča črnega premoga v Dagestanu

Po poročilu geološke komisije, je v Dagestanu, so se na Kav-kazu našla ležišča črnega pre-moga. V dolini Cirakujaja in v Korenaskem okrožju so geologi ugotovili, da se nahaja tam črn premog v sedmoro plasteh.

Borba med letaki in koblicami

V Moskvo se je pred kratkim povrnila iz Kazakstana, Dolnje-ga Povoltja in Dagestana letal-ska ekspedicija, ki je bila po-slana v tamkajšnje kraje, da uniči koblice. Ekspedicije z de-setimi letali se je udeležilo 50 oseb. Svoje delo je pričela 7. maja v precej neugodnih vremen-skih prilikah. Dnevna tem-peratura je dosegla 66 stopinj Celzija, a po noči je padla na 2 stopinji pod ničlo. Ekspedicijo je čisto zasul pesek, ki so ga nanesli silni vetrovi. Čez dan so ljudi nadlegovali stepske mu-he, po noči so jih trpinčili komarji. In kljub temu, da so imeli s seboj mnogo kima, jih je mnoge napadla malarija. Piloti so stanovali v prostorih, v ka-tore so večkrat vdrle kače in škorpioni. Hranili so se veči-noma s suhim sadjem in prepe-čenecem. Kljub vsem tem teža-vam pa je uspelo ekspediciji, da je na ozemlju 20.000 ha uničila vse koblice.

Še si želi mikado potitka

Po komičnih pomorskih vajah, katerih se je udeležila vsa ja-ponska mornarica, se je napolnil mikado t. j. japonski vladar

na mali otočič Emi Ošima, da se nekoliko odpočije. Preden je pa stopil na otočič, so oblasti po-slale nanj dva tisoč mož z na-ročilom, naj ugonobe vse stru-pene kače, kar se jim je tudi posrečilo.

Časnikar v jedilni omari

Te dneve je obiskala kraljica Wilhelmina v Amsterdamu (Ho-landsko) ljudske kuhinje. Pri tem je prišla tudi do kuhinje. «Kje pa hranite zaloge?» je vprašala pri tej priliki kralji-ca. «Tu, veličanstvo», je odgovo-rila prednica, ki je spremljala kraljico in odprla istočasno ve-liko omaro. Toda vsa prestra-sena je odskočila, kajti v omari je stal mož. Najprej so vsi do-mnevali, da je kuharica skrila v omaro svojega ljubimca, toda kmalu se je zadeva pojasnila. V omaro se je bil skrili časnikar, ki je hotel prvi in točno po-ročati, kaj je govorila kraljica v kuhinji. Kraljica ni zamerila, prosila je celo časnikarja, naj ji pošlje dotično število, v ka-teri bo poročal o njenem obisku v kuhinji, in dostavila, naj ni-kakor ne pozabi omeniti svoje-ga prežanja v jedilni omari.

Dobrotnica umetnikov.

Madame Charles Cahier, znana švedska pevka, je skupno s svojim možem oporočno določila, da bo služil njun grad Helgerum pri Kalmarju po njuni smrti kot dom starim umetnikom posebno muzikom. V velikem parku, ki obdaja ta sli-kovito ležeči grad, se ustanovi vrtna in gospodarska šola, ki bo toli-ko dovažala, da se bo z njenimi dohodki vzdrževal grad.

Poljska papirna industrija

V Poljski obstoja danes 22. podjetij za papirno industrijo. Od teh je 16 podjetij združenih v zvezi poljskih tvernic papirja v Varšavi. Poljska papirna in-dustrija je lani zaposlovala v celoti 7550 delavcev in so pod-jetja izdelovala za 8337 vagonov papirja. Letni konsum Poljske pa, kar se tiče papirja, nadkri-ljuje poljsko produkcijo, tako da se mora papir še uvažati. Lani ga je bilo treba uvoziti 1212 va-gonov, kar pomeni za poljsko papirno industrijo škodo kakih 14 odstotkov celotne njene pro-dukcije. Izvoz papirja iz Poljske je neznačen. Primanjkovalje vagonov zadržuje na Poljskem v veliki meri razvoj industrije.

Andreina Stekar
dr. Ubaldo Pascoli

danes poročena

Trst-Trident, 16. avgusta 1927.

Velika manufakturna trgovina

Andrej Mavrič
Via Carducci 3 GORICA Via Carducci 3

Največja izbira moškega in ženskega sukna za obleke, hlačevine, žameta, zefirja, perkala, prtenine, perila, brisač, zaves, posteljnih pregrinjaj, odev volnenih in bombažastih, volne in žime za žimnice ter vsakovrstno perje.

Velika izbira izgotovljenih oblek za moške in dečke.

Lastna krojačnica za ženske in moške.

Sprejme vsako naročilo, ga izvrši točno in po zmernih cenah.

Velika izbira kožuho.

Na drobno! Na debelo!

Pozor na domačo trgovino!

Pozor na domačo trgovino!

PODLISTEK

PREKLETSTVO ZLATA

Resnična zgodba.
Episal Blake Condars - prevedel
Krance Magajna. (8)

V letu 1856 je več nego šeststo ladij in parnikov priplulo v zaliv. Svoje človeške tovore razkladajo na breg in hite po druge.

San Francisco! San Francisco! Drugo magično ime je: Sutter! Kdo se že spominja imena tiste-ga moza, čegar rovnica je zadala ta usodopolni udarec?

Ta mož je bil James W. Marshall. Mizar je bil po poklicu in prišel je iz Novega Jerseyja. Njegov kramp, njegova rovnica je uničila Johan-na Avgusta Sutterja, prvega mul-timilijonarja na ameriški zemlji.

Samo mislite o njem! Star je petinštrideset let. Odgovodal se je vsemu, drznil se je vsega in ri-skal vse, da si ustvari »življe-

nje». Odkrito zlato na njegovi last-nini ga uniči.

Največji nugeti na svetu!

Zila!

Johann Avgust Sutter nam bo povedal to zgodbo.

Sledeče poglavje prepisujem iz velikega rokopisa ki je vezan v pergament. Na platnicah se pozna-je sledovi ognja. Pisava je poble-de-la, papir je rumen, jezik ni slov-nično pravičen. Prevajam ponižno in zvesto:

«Bilo je sredi meseca januarja, 1848. Gospod Marshall, moj mizar iz Novega Jerseyja, je delal v mo-jih mlinih. Pomagal je graditi no-vo žago v Colomi v gorah. Iz utrd-be do tam je treba potovati osem-najst ur. Novo žago sem potrebo-val, kajti pri velikem parnem mi-lnu, ki smo ga gradili v Brightonu je jelo primanjkovati lesa. Stroji in kotel so pravkar dospeli; bili so na potu osemnajst mesecev.

«Bil je deževen popoldan. Sedel sem v svoji sobi v utrdbi pri mizi in pisal pismo nekemu staremu

prijatelju v Lucernu. Tedaj je ne-nadoma planil v sobo gospod Mar-shall. Premočen je bil do kože. Ze-lo sem se začudil, ko sem ga videl, kajti pravkar sem odposlal v Colo-mo voz, ki je bil naložen s potreb-ščinami in železnino. Rekel mi je, da mi ima povedati nekaj neizre-kljivo važnega, da hoče govoriti z menoj na štiri oči in da naj ga od-vedem kam, kjer ne bo možnosti, da bi naju kdo poslušal.

«Šla sva v zgornje nadstropje. Dasi je bil v hiši poleg uaju samo knjigovodja, je odločno želel, da se v sobo zakleneva. Preden sem to storil sem odšel v spodnjo sobo, da Marshallu nekaj prinesem (zdi se mi, da je to bila čaša vode). Ko sem se vrnil, sem pozabil obrniti ključ v vratih. Marshall je poteg-nil iz žepa bombažno krpo in raz-vil iz nje drobno kepo rumene ko-vine. Baš tedaj je vstopil v sobo knjigovodja, da me n-česa povpra-ša. Marshall je kovino bliskovito skrnil v žep. Knjigovodja se je o-pravilil, ker je naju motil, ter je zapustil sobo.

«Moj Bog! Ali Vam nisem rekel, da zaklenite sobo?» je vzkliknil Marshall. Grozno je bil razburjen. Škrbno sva sedaj zaklenila vrata in jh zapelnila; celo nekaj pohi-štva sva postavila za nje.

«V drugi vzame Marshall kovi-no iz žepa. Bilo je več manjših zr-n, ki so tehtala kake štiri unce. Ome-il mi je, da je delavcem že dejal, da je to zlato, pa da so se mu le smejali in ga prištevali med tepce. Preizkusil sem kovino s solitrno-solno kislino in potem prebral v leksikonu dolg članek o zlato.

«In naposled sem povedal Mar-shallu, da je kovina resnično čisto zlato v devičnem stanju.

«Ubogi človek se je začel po-molj besedah obnašati kakor bla-žen. Bres odloga je hotel odjediti nazaj proti Colomi. Prosil me je, naj ga spremljam. Obljubil sem mu do pojdem z njim drugo jutro. A on ni hotel čakati, odjediti je v pol-na diru. Preden je odjediti, mi je še zaklical: «Torej jutri zjutraj — pridite zarana.» Dež je bil v po-to-

kih, on pa ni zaužil niti griljaja.

«Začela se je naglo delati noč. Povrnil sem se zamišljen v svojo sobo. Vest o odkritju zlata v potu-ku me ni pustila brezbržnega. Vso dobro in vso slabo srečo sem že okusil v življenju, zato me tudi ta-ka novica ni mogla preko mere razburiti. Navzlic temu nisem mogel spati po noči. V domišljiji sem gledal usodopolne posledice, ki mi jih lahko prinese to odkritje. Vse-akor nisem niti od daleč sanjal, da pomenja odkritje zlata uniče-nje moje ljubljene Nove Helvete. Naslednje jutro sem pustil svojim številnim oddelkom delavcev svoje ukaze in naročila ter odpoval ob sedmih proti Colomi v družbi ne-katerih vojakov in enega govedar-ja.

«Bili smo nekje na sredi križkra-žaste steze, ki vodi proti Colomi, ko naletimo na konja brez jezdeca. Nekoliko višje se je izza dreves prikazal Marshall. Ustavila ga je bila sinočna nevihta in moral je prenočiti v gozdu. Bil je ves prepa-den in napol mrtve od glada. Vče-

rajsnje razburjenje ga še ni bilo zapustilo.

«Jahali smo naprej in končno dospeli v novi Eldorado. Oblaki se se nekoliko razredili. Proti večer smo napravili majhen izlet ob bregu kanala, ki je bil radi močnega deževja do roba poln. Zapri sem zatvoritve. Voda pod njimi je ta-koj otekla, mi smo pa splezali na dno, da ga preiščemo. Našli smo nekaj sledov. Marshall je s svojimi tovaršili našel nekoliko malih zla-tih zr-n. Dejal sem jim, da bom dal iz njih napraviti